

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Att. Mathilde Nordlie

Deres ref.:
23/1909

Vår ref.:
2023/549 - 10665/2023

Saksbehandler:
Bjørn Ivar Bø

Dato:
10.10.2023

Høyrings svar - Forslag til endringer i lov og forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning

Helse Vest takker for invitasjon til å gi tilbakemelding på «Høyring - Forslag til endringer i lov og forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning».

Helse Vest RHF har bedt helseføretaka i vår region om innspel til høyringa.

Høyringsnotatet innehelder blant annet forslag om:

1. Tilgang til å søke om institusjons- akkreditering
2. Generell unntaksheimel frå fagskoleloven
3. Dispensasjon frå opptakskrav
4. Studentars rett til permisjon frå studiane
5. Forbod mot gjengjelding dersom ein student varslar om kritikkverdige forhold ved fagskolen
6. Skikketheit og skikketheitsnemnd

Oppsummering

Generelt støtter føretaksgruppa Helse Vest at fleire av endringane foreslått i lov og forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning, tilnærmar seg endringar som allereie er gjennomført i universitets- og høgskolelova jamfør «*NOU 2020:3 Ny lov om universiteter og høyskoler*».

Tilgang til å søke om institusjons-akkreditering

Kapittel 2.4. Departementet foreslår:

- *Å åpne opp for at fagskoler skal kunne søke NOKUT om å bli institusjonsakkreditert og med det få fullmakt til å etablere, endre og legge ned fagskoleutdanninger*
- *Å innføre hjemmel for departementet til å fastsette nærmere vilkår og kriterier for institusjonsakkreditering i forskrift og for NOKUT til å fastsette utfyllende bestemmelser*

Føretaksgruppa Helse Vest gir sin tilslutning og meiner det vil være til gode for arbeidslivet om dei får slik akkreditering. På den måten vil fagskulane kunne opprette og utvikle studiar på relativt kort tid utan at det skal gjennom omfattande akkrediterings prosessar.

Føretaksgruppa Helse Vest registrerer at det i høyringsnotatet blir trekt fram at ein utviding av akkrediterings ordninga kan medføre økt behov for søknadsbehandling hos NOKUT på kort sikt. Mens det på lang sikt vil bidra til at NOKUT i større grad må bruke tid på tilsyn og kvalitetsarbeid opp mot fagskulane. Føretaksgruppa Helse Vest vurderer likevel fordelane med ein generell tilgang til å søke om institusjons-akkreditering som større enn ulempene.

Det er i fagskulens og arbeidslivets interesse at dei kan tilby relevante studietilbod med rett kvalitet i tråd med behova i arbeidslivet. Behov for arbeidskraft og deira kompetanse kan endre seg raskt. Det vil vere viktig regulatoriske rammene legg til rette for tilsvarende rask omstilling i fagskuleutdanninga.

Generell unntaksheimel frå reglene i fagskoleloven

Kapittel 3.4 Departementet foreslår:

- *å endre fagskoleloven § 2 ved å ta inn et nytt andre ledd hvor det fremgår at departementet kan gi forskrift om unntak fra loven, samt nødvendige tilpasninger til lovens regler. Forslaget innebærer også at det kan fastsettes unntak fra forskriftene til fagskoleloven.*
- *at kompetansen til å fastsette forskrift med hjemmel i bestemmelsen legges til departementet. Ved at kompetansen tilligger departementet, vil departementet selv kunne kvalitetssikre hvilke utdanninger det er aktuelt å gjøre unntak for og hvilke av lovens regler det kan fastsettes tilpasninger til. Departementet understreker at denne kompetansen kan delegeres videre på vanlig måte. En slik delegering kan være begrenset til kun å gjelde enkelte av lovens regler. Alternativt kunne kompetansen vært lagt til Kongen.*
- *et nytt fjerde ledd i § 16 som sier at departementet kan fastsette spesielle opptakskrav i forskrift når dette er nødvendig for gjennomføringen av fagskoleutdanningen eller utøvelsen av yrket. Departementet kan også fastsette krav til studenten som skal gjelde under fagskoleutdanningen, når dette er nødvendig for gjennomføringen av fagskoleutdanningen eller utøvelsen av yrket. Det kan også fastsettes regler i forskrift om saksbehandlingen i saker om spesielle opptakskrav og krav under studiet.*

Føretaksgruppa Helse Vest gir sin tilslutning til endring og meiner det vil være hensiktsmessig og legge til rette for permanente unntak frå fagskoleloven. Føretaksgruppa Helse Vest støtter departementets vurdering om at fagskoleloven bør endrast slik at den opnar for at det kan gis unntak frå loven permanent. Det gjeld i hovudsak utdanningar med særskilte opptakskrav som for eksempel Forsvarets sine skuler, men unntaket bør være generelt.

Dispensasjon frå opptakskrav

Kapittel 4.4 Departementet foreslår:

- *å ta inn en bestemmelse i fagskoleloven som åpner for at det i særskilte tilfeller kan fastsettes unntak fra kravet om fullført og bestått videregående opplæring for opptak til en fagskoleutdanning. Videre foreslår departementet at det i fagskoleforskriften fastsettes at vilkåret for slik dispensasjon fra opptakskravet er at søkeren kan*

dokumentere at varig sykdom, funksjonshemming eller liknende har gjort det umulig å oppfylle kravene for å oppnå generell studiekompetanse, yrkeskompetanse, fag eller svennebrev fra videregående opplæring. Departementet foreslår også å presisere i fagskoleforskriften § 7 tredje ledd at det ikke skal være mulig å gi dispensasjon fra opptakskrav som gjelder yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning. Se forslag til fagskoleloven § 16 tredje ledd og fagskoleforskriften § 7 b og 7 tredje ledd.

Føretaksgruppa Helse Vest gir sin tilslutning til forslag om å ta inn bestemmelse om at det i særskilte tilfelle kan gis dispensasjon frå kravet om generell studiekompetanse for å få opptak til fagskoleutdanning. Dette vil være ein viktig endring for dei det kan vere aktuelt for. Det er særleg viktig for dei som har lang erfaring og har vist at dei er kvalifisert for vidare kompetanseutvikling.

Permisjon og forbod mot gjengjelding ved varsling

Kapittel 5.4 Departementet foreslår:

- *Å innføre en nasjonal regel om permisjon. Selv om en student har permisjon fra utdanningen, foreslår departementet at studenten fortsatt skal ha studierett ved fagskolen. Se forslag til ny § 28 a i fagskoleloven.*
- *Å endre strukturen i § 28 slik at dagens første ledd tredje til femte punktum blir et nytt første ledd, og beholde resten av første ledd som et nytt andre ledd. Videre foreslår departementet å gjøre regelen kjønnsnøytral ved å bytte ut «far» med «barnets andre forelder». Se forslag til fagskoleloven § 28.*
- *Å innføre en regel som fastslår at studenter har rett til å varsle om kritikkverdige forhold ved fagskolen, og et forbud mot gjengjeldelse når studenter varsler. Se forslag til fagskoleloven § 15 nytt sjetteste ledd.*

Føretaksgruppa Helse Vest gir sin tilslutning til departementets forslag. Dette er viktige endringer for å sikre rettighetene til fagskule studentar. Dei foreslåtte endringane er allereie innført i lov om universitetet- og høyskolar.

Skikketheit og skikketheitsnemnd

Kapittel 6.6.3 Departementet foreslår:

- *å endre fagskoleloven § 26 i tråd med forslag i ny universitets- og høyskolelov, jf. Prop 126 L (2023-2024), og ta ut bestemmelsen om at departementet kan fastsette i forskrift at bestemte utdanninger skal være omfattet av skikkethetsvurdering. Dette innebærer at første ledd kun sier noe om hva skikkethet er og når skikkethetsvurdering skal foretas, og ikke lenger er en forskriftshjemmel. Videre foreslår departementet å tydeliggjøre forskriftshjemmelen i fagskoleloven § 26 femte ledd som følge av at første ledd er foreslått endret, og presisere her at departementet har adgang til å fastsette regler om skikkethetsnemnd i forskrift. Se forslag til fagskoleloven § 26 første og femte ledd.*

Føretaksgruppa Helse Vest meiner dette er ein viktig endring. Reglene må være klare og tydelege og bør være mest mogleg lik reglene i lov om universitetet- og høyskolar.

Vennleg helsing

Inger Cathrine Bryne
Administrerende direktør

Hilde Christiansen
direktør, medarbeidar, organisasjon
og teknologi

Dokumentet er elektronisk godkjent av: Inger Cathrine Bryne administrerende direktør

Digital kommunikasjon

Vi har elektronisk saksbehandling og er opptatt av at informasjon, også taushetsbelagt, skal kunne sendes på en rask og sikker måte. Vi ber derfor om at et eventuelt svar på denne henvendelsen sendes gjennom en av disse kanalene:

- Privatpersoner og private virksomheter: [eDialog](#)
- Offentlige virksomheter: eFormidling (via eget sak-/arkivsystem)